

Ukázkovým příkladem sportovní hvězdy, která dokázala rozházet obří jmění, je **Mike Tyson**. Během své kariéry vydělal více než 400 milionů dolarů. Jeho okázalý životní styl ale vedl k tomu, že v roce 2003 musel vyhlásit osobní bankrot.

Branky, body, bankroty aneb Proč sportovci tak často končí na mizině

Malá finanční gramotnost, sázka na riskantní investice či drahé rozvody jsou mezi hlavními důvody finančních potíží sportovců.

– TEXT – Petr Kain – FOTO – ČTK, Profimedia, Shutterstock

Čtyřnásobný světový boxerský šampion Evander Holyfield vydělal během sportovní kariéry kolem čtvrt miliardy dolarů, přesto v roce 2012 musel vyhlásit osobní bankrot. To samé se přihodilo i jeho velkému protivníkovi v ringu Mikeu Tysonovi, který zbankrotoval již v roce 2003. Mezi provazy si přitom vydělal ještě daleko víc – okolo 400 milionů dolarů.

Podobné případy nejsou mezi vrcholovými sportovci žádnou výjimkou. Podle statistik časopisu Sports

Illustrated dva roky po konci kariéry bankrotuje či má vážné finanční potíže 78 procent hráčů americké fotbalové ligy NFL. Ten samý problém má po pěti letech ve sportovním důchodu 60 procent hráčů basketbalové ligy NBA. A podle studie německé odborové organizace fotbalových hráčů VdV je po konci kariéry na mizině pro změnu každý čtvrtý profesionální fotbalista v Německu. Průměrný roční příjem hráčů v NFL je přitom okolo dvou milionů dolarů. V NBA si pak hráči v průměru přijdou dokonce skoro

na 10 milionů. Přesto má většina z nich po konci kariéry problém vyjít s penězi. Jak je to vůbec možné?

Proč vás házení trojek přiblíží k bankrotu

Jako jeden z důvodů je často zmiňován stereotyp „hloupého sportovce“ – tito lidé jsou sice superhvězdy na hřišti, ale mimo něj jsou v životě často bezradní, protože prý příliš inteligence nepobrali. Příběhů o nepříliš bystrých sportovcích je jistě dost a v některých případech asi skutečně platí. Jak ostatně přiznal i zmíněný Evander Holyfield: „Myslím, že je to kvůli nedostatku vzdělání. Moji rodiče tvrdě dřeli, ale neuměli číst. Já na tom byl podobně. A najednou jsem byl boháč. Vydělal jsem obrovské

Boris Becker

V roce 1985 se tento tenista postaral o senzaci, když jako nenasazený hráč vyhrál Wimbledon. V 17 letech se tak stal nejmladším mužským hráčem, který získal grandslamový titul ve dvouhře. Jeho šest grandslamových titulů ve dvouhře zahrnuje tři Wimbledon, dvě Australian Open a jeden US Open. Získal také zlatou olympijskou medaili ve čtyřhře. Na vrcholu své kariéry Becker podle webových stránek Asociace tenisových profesionálů nashromáždil 25 milionů dolarů jen na turnajových odměnách a zhruba stejně velkou sumu mu vynesly reklamní smlouvy či později komentátorská angažmá u BBC či Eurosportu nebo trénování Srba Novaka Djokoviče. Po konci sportovní kariéry v roce 1999 se ale potýkal s finančními problémy. Výživné, podpora rodiny a podnikatelské neúspěchy snižovaly jeho majetek. Podle německých soudů dlužil na daních dva miliony dolarů. V roce 2017 si prošel osobním bankrotem, jeho odhadované dluhy dosáhly hodnoty 64,5 milionu dolarů.

peníze, ale nevěděl, jak s nimi naložit,“ vysvětloval před lety novinářům své finanční neúspěchy.

Jenže tento důvod určitě neplatí univerzálně a odporují mu i některé výzkumy. Podle jednoho z nich například mají hráči NFL nadprůměrné výsledky v testech inteligence. Finanční problémy profesionálních sportovců zkrátka nevyplývají z toho, že by nebyli chytří, ale z řady jiných důvodů.

Jedním z nich jsou jejich osobnostní rysy, které jim sice mohou pomoci na hřišti, v běžném životě ale mohou být často na škodu. Zatímco při hře je agresivita, projev syrových emocí a vysoké sebevědomí výhodou, při obchodních a finančních rozhodnutích může vést k nepěkným ztrátám.

Tomáš Skuhravý

Bylo mu pouhých osmnáct let, když svým gólem posunul Spartu v Poháru UEFA před Real Madrid, v roce 1990 se stal hvězdou mistrovství světa, kde nastřílel pět branek, pět let pak střílel góly v italské lize za Janov. Jenže zároveň vedl bohémský život, noci trávil na diskotékách, vydělané peníze utrácel za drahá auta, případně je roztácel po kasinech a v pochybných investicích. Došlo to tak daleko, že si pokoušel přivydělat pomocí fingované krádeže luxusního automobilu, za což mu soud nakonec uložil dvouletý trest odnětí svobody, podmíněčně odložený na dobu čtyř let.

Francouzský ekonom Ruby Henry popsal v jedné studii povahu sportovců a její vliv na jejich přístup k finančním situacím na příkladu basketbalisty pokoušejícího se o střelu za tři body. Takový hráč musí mít obrovskou sebedůvěru, aby mohl pravidelně každý zápas házet na koš z velké vzdálenosti, neboť takové pokusy mají relativně nízké procento úspěšnosti. Henry dokonce ve studii basketbalistů NBA propočítal, že čím více tříbodových pokusů hráči v zápase měli, tím větší byla i šance, že se po konci kariéry pustí do podnikání, které skončí bankrotem.

Dalším důvodem krachů sportovců je skutečnost, že velká část hráčů profesionálních týmů zbohatne v příliš mladém věku. Na mnohamilionové jmění je přitom málokterý dvacetiletý člověk připraven. Často jim chybí finanční znalosti, aby dokázali hospodařit s velkými částkami.

Jejich sportovní kariéra navíc trvá relativně krátce. Hráči amerického fotbalu vydrží v NFL podle hráčské asociace v průměru 3,3 roku, basketbalisté v NBA pak

John Daly

V roce 1991 překvapil celý golfový svět, když jako nováček vyhrál slavný PGA Championship, jeden ze čtyř major turnajů profesionálního golfu. Během své sportovní kariéry vyhrál přibližně 35 milionů dolarů na prize money a další desítky milionů vydělal díky sponzorským smlouvám. Daly ale doplatil na své gamblerství, údajně uzavíral sázky v hodnotě přesahující jeden milion dolarů a často hrál o obrovské částky ve hře blackjack. On sám tvrdil, že kvůli hazardu prohrál asi 90 milionů dolarů. Dalymu nepomohl ani boj s alkoholem a jeho finance podlomila také čtyři nevydařená manželství.

4,8 roku. Srovnejte to s někým, kdo buduje kariéru desítky let. Takoví lidé mají čas naučit se s penězi hospodařit a často i síť dlouholetých, důvěryhodných a znalých kontaktů, které jim se správou financí pomáhají.

Mnozí sportovci se navíc na konec kariéry cíleně nepřipravují. Ta přitom může skončit v jediném okamžiku zraněním – a následky pak bývají bolestivé nejen na těle, ale i na finančním kontě. „Častou chybou sportovců je, že si nastaví takovou úroveň životního stylu – především stran dlouhodobých finančních závazků typu hypoték či leasingů –, kterou brzy po skončení aktivní kariéry není možné pokrývat,“ říká Petr Hercík, výkonný ředitel největší sportovní marketingové agentury v Česku Sport Invest Marketing. Souvisí to i s tím, že finanční gramot-

Arantxa Sánchezová Vicariová

Získala 14 grandslamových titulů, z toho čtyři ve dvouhře. Získala také čtyři olympijské medaile. Během kariéry si na turnajích a díky sponzorským smlouvám vydělala více než 60 milionů dolarů. O veškeré její výděly ji ale podle jejího tvrzení připravili její rodiče a bratr. Svého otce a bratra Javiera proto zažalovala a případ byl urovnán mimosoudně. V roce 2015 Španělka vyhlásila bankrot a podstoupila psychologickou a psychiatrickou léčbu. Letos pak byla spolu s bývalým manželem odsouzena za podvod. Provinili se tím, že se skrýváním majetku vyhnuli zaplacení dluhu 7,6 milionu eur (188 milionů korun) vůči Banque de Luxembourg. Do vězení ale nyní čtyřnásobná grandslamová vítězka nepůjde, dostala dvouletou podmínku.

nost sportovců podle něj stále není dostatečná. Pozitivní sice je, že se rozvíjí edukativní programy směrem k dětem či talentované sportovní mládeži, jenže takové aktivity jednak zasáhnou především tu část sportovců, kteří je vnímat chtějí, a zároveň se výsledky dostaví až s větším časovým odstupem.

„Sportovci jsou bohužel ve stejném stadiu jako před lety. Z mojí dvacetileté zkušenosti vyplývá, že finanční osvěta je stále minimální. Rady týkající se zásad finančního nastavení bohužel nedostávají ani od klubů a ani od agentů. Ti by často sami potřebovali tyto znalosti mít,“ kritizuje špatnou finanční gramotnost sportovců i Radana Mokrycki, partnerka ve sportovní agentuře M3 Sport. Hráči podle ní ani příliš nevědí, na koho se obrátit s prosbou o radu, a mnohdy je finanční záležitosti vlastně příliš nezajímají, protože k tomu nejsou vedeni ani od rodičů.

Evander Holyfield

Tento boxer je čtyřnásobný mistr světa v těžké váze. Za svou kariéru vydělal kolem čtvrt miliardy dolarů. Jako otec 11 dětí od šesti partnerek ale Holyfield utratil značnou částku za výživné a alimenty. Situaci ještě zhoršovala vášeň pro hazardní hry, stejně jako nevydařené podnikatelské plány. V roce 2012 proto musel vyhlásit osobní bankrot. Dluhy mu nepomohly uměřit ani prodeje různých ocenění, rukavic ani obrovského panství v Atlantě se 109 ložnicemi, které prodal za 7,5 milionu dolarů rapperovi Ricku Rossovi.

„Stále jsou jen v režimu sportovního nasazení a v tomto ohledu jsou zcela opečováváni ze strany rodičů a pak klubu,“ říká Mokrycki.

Není pak divu, že mnoho sportovců nakonec své peníze svěří špatnému finančnímu poradci. S obřími výděly, kterých dosahují, se ostatně stávají přirozeným cílem uhlazených podvodníků v pěkném obleku. A jelikož nemají obchodní či finanční vzdělání, snadno se nechají napálit. Podle Asociace hráčů NFL například přišlo v letech 1999 až 2002 nejméně 78 hráčů celkem o více než 42 milionů dolarů, protože svěřili peníze finančním poradcům s pochybnou minulostí. Stává se tak i proto, že myšlení sportovců je zaměřeno na velké odměny a cokoli menšího je považováno za neúspěch. Proto také často podléhají zdánlivě okouzlujícím, ale nesolidním investicím, které nakonec vedou k finančnímu krachu.

Pozor na zlatokopky

Mnohé hráče přivede „na buben“ i jejich neuspořádaný rodinný život. Svě o tom ví třeba americký fotbalista NFL Travis Henry, který má minimálně 11 dětí s 10 různými ženami. Podobně je na tom i Evander Holyfield, který musí platit výživné pro svých 11 dětí, které má s šesti

Roman Čechmánek

Olympijský vítěz z Nagana a trojnásobný mistr světa za svou kariéru vydělal asi čtvrt miliardy korun, během pár let neúspěšného podnikání o vše přišel. Od roku 2013 byl v insolvenční, o rok později vyhlásil soud konkurz na jeho majetek. Hrozilo mu dokonce až deset let vězení – nakonec byl zproštěn obžaloby z podvodu, kterého se měl dopustit při svém podnikání. Loni zemřel ve věku pouhých 52 let.

různými matkami. Když NFL sestavovala finanční desatero, kterým se měli všichni její hráči řídit, byl v něm proto začleněn i tento bod: „Dobře si vybírejte dívky pro milostné vztahy, a když se oženíte, nerozvádějte se. Vždycky tak ztratíte kus majetku. Pamatujte, že 75 procent sportovců se rozvádí až ve sportovním důchodu, kdy už žádné další vysoké příjmy nepřijdou. Nebuďte hloupí jako oni.“

Nevinně v tom samozřejmě často nebývá ani druhá strana vztahu. Jak uvádí Štěpán Lacina, hlavní partner skupiny Accredio, která movitým lidem spravuje část majetku: „Dívky často plánovaně ‚loví‘ mladé sportovce, o nichž je známo, že získali dobrý kontrakt. Známe dokonce příběhy, kdy slečna vyslala její maminka do Prahy s fotkou určitého sportovce, kterého pak dotyčná se zřejmým úmyslem hledala,“ říká. I proto sportovcům jednoznačně doporučuje, aby uzavírali předmanželské smlouvy.

Konečně je tu ještě jeden důvod, proč se zdá, že sportovci krachují mnohem více než ostatní lidé. Příběhy sportovních bankrotářů jsou s gusem probírány v médiích, zatímco krachy bohatých, leč neznámých lidí nikoho

Lenny Dykstra

Patřil k velkým americkým baseballovým hvězdám. Během své kariéry si v letech 1985 až 1996 dokázal vydělat 58 milionů dolarů a platil za sportovce, který umí zacházet s penězi. Měl dokonce vlastní internetové stránky s nápady na investování Nails Investments, časopis zaměřený na luxusní životní styl sportovců Player's Club a sloupek s finančními radami na serveru TheStreet.com. V roce 2009 však Dykstra s tvrzením, že se stal obětí hypotečního podvodu, přišel o dům, který mu byl zabaven, a vyhlásil osobní bankrot s tím, že dluží 31 milionů dolarů a k dispozici má jen 50 tisíc. V roce 2012 byl odsouzen na 6,5 měsíce vězení za podvody, zatajování majetku a praní špinavých peněz.

nezajímají. Jak ostatně říká slavný český hokejista Jakub Voráček: „Lidi zajímá pád a neúspěch někoho slavného. Neznamená to ale nutně, že jsou sportovci extra výjimeční v tom, že neumějí zacházet s penězi.“ ■

inzerce

VOLKSWAGEN
FINANCIAL SERVICES
KLÍČ K MOBILITĚ

Rozšiřte své parkoviště o vůz, na který si ukážete

Dopřejte si vozy jakékoliv značky, ať jste malá či velká firma.

vwfs.cz/multibrand

- ✓ Individuální přístup při správě vozového parku
- ✓ Financování operativním leasingem nebo úvěrem
- ✓ Široká škála služeb včetně servisu a pojištění

/vwfscz

FIREMNÍ VOZY

Kdybych poslouchal tátu, tak jsem dneska daleko bohatší

– TEXT – Petr Kain – FOTO – Libor Fojtík

Pár peněz jsem během života doslova vyhodil do koše, měl jsem ale obrovské štěstí, že jsem jich za svou kariéru vydělal opravdu hodně, přiznává jeden z nejlepších hokejistů české historie Jakub Voráček. V rozhovoru upřímně vypráví o tom, jakých chyb by se měli profesionální sportovci při správě peněz vyvarovat, jak důležité je mít někoho, komu můžete absolutně věřit, a proč je podstatné připravovat se na život ve sportovním důchodu.

Pamatujete si, za co jste utratil první sportem vydělané peníze?

Asi to uslyšíte nerad, protože to není ta nejrozumnější investice, ale koupil jsem si auto. BMW. Bylo mi tehdy čerstvě 19 let, povedlo se mi proniknout do NHL a dodnes si pamatuju moment, kdy mi přišla první výplata. Věděl jsem, že ten den nám mají peníze přijít, tak jsem si kontroloval účet v bankomatu hned vedle hokejové haly. Strčil jsem dovnitř platební kartu a viděl jsem tam 10 tisíc dolarů, což byla výplata asi za první čtyři nebo pět dní sezony. Úplně se mi rozsvítily oči a hned jsem to volal tátovi. Mimochodem, kdybych měl poradit něco mladým, začínajícím hráčům, tak je to tohle: Máte-li v rodině někoho, komu bezmezně věříte, tak ho opravdu poslouchejte. Oni to s vámi myslí dobře. Můj táta je strašně dobrý a opatrný člověk a musím říct, že to pro mě je velké štěstí. Možná jsem na to přišel o něco později, než jsem měl, a také jsem se kvůli tomu v životě párkrát spálil.

Jakou jste udělal největší chybu týkající se peněz?

Vždycky jsem byl bohéem, jak na ledě, tak mimo něj. Chybu jsem samozřejmě také udělal. Ještě nejsem úplně připravený o tom mluvit, myslím, že to vědí jen lidé, kteří jsou mi opravdu blízcí. Faktem je, že jsem pár peněz doslova vyhodil do koše. Měl jsem ale obrovské štěstí, že jsem jich vydělal opravdu hodně. Samozřejmě bych byl radši, kdybych ty peníze, o které jsem přišel, teď měl, na druhou stranu mě tahle zkušenost strašně posunula.

Moje rada je jasná: Když už se spálíte, tak prosím nepřijďte o všechno a poučte se. Chyby se stávají, to je normální a lidské. Chytří lidé se ale dokážou poučit.

Jak velký jste měl jako začínající hráč v NHL příjem?

V NHL jsou první tři roky výdělky zastropované, můžete maximálně vydělat okolo 900 tisíc dolarů ročně. Když máte štěstí, tak vám z toho po zdanění zbude asi půl milionu, pořád to jsou ale velké peníze.

Zmiňoval jste, že jste měl velké štěstí na super tátu. Je podle vás nejen pro sportovní kariéru, ale i pro to, jak pak hráči zacházejí s vydělanými penězi, podstatné dobré rodinné zázemí?

Strašně důležité. Kdybych tátu poslouchal, tak jsem dneska ještě daleko bohatší. Víte co, peníze se o hodně snáz utrácejí, než vydělávají. A jakmile je máte, nalepí se na vás spousta lidí, kteří se chtějí jen přiživit. Proto je podstatné mít někoho blízkého, komu můžete věřit. A můžu jen poděkovat svým rodičům, protože bez nich bych to nikdy nedotáhl tak daleko.

Jsou kluby v NHL hráčům nějak nápomocné, pokud jde o správu jejich peněz?

V NHL vás hodí do vody a musíte se naučit plavat sami. Je vám 18 nebo 19 let, musíte si sám najít byt, koupit si auto, nechají na vás, co budete jíst a pít, jestli budete trénovat naplno, nebo ne. Finanční poradenství vám poskytuje spíš váš agent. A znám kluky, kteří vystřídal tři finanční

Někdo si možná myslí, že konec kariéry mě mrzí, pravda je ale taková, že tak šťastný, jak jsem teď, jsem hodně dlouho nebyl.

poradce během dvou let. Těch žraloků, kteří se na vás chtějí jen přiživit a připravit o peníze, je opravdu hodně. Je třeba být opatrný a konzervativní, nevěřit slibům o pohádkových výdělcích. Jakmile za vámi někdo přijde a slíbje výnos patnáct, dvacet procent ročně, vezměte nohy na ramena. Vždyť s takovými výdělky, jaké člověk třeba v NHL má, není tak vysoký výnos ani zapotřebí. Když se vám podaří vydělat v NHL za kariéru 10 milionů dolarů, tak vám přece bohatě stačí výnos šest procent ročně. To je 600 tisíc dolarů, tedy nějakých 14 milionů korun. Jestli nevyžijete za tyhle peníze, tak jste s prominutím blbec.

Zlepšuje se finanční gramotnost mladých hráčů?

Myslím, že ano. V 90. letech šly platy hráčů ve všech amerických sportovních ligách, ať už jde o NHL, NBA, nebo třeba NFL, strašně nahoru. Mnoho hráčů vydělalo velké peníze a těch odstrašujících příkladů kluků, kteří o ně následně zase přišli, bylo opravdu hodně. Třeba basketbalista Allen Iverson vydělal za kariéru asi čtvrt miliardy dolarů. Špatní kamarádi ho o většinu z nich připravili. Naštěstí měl i pár dobrých, kteří když viděli, jakým způsobem žije, tak

Jakub Voráček

Jeden z nejúspěšnějších českých profesionálních hokejistů. Mistr světa z roku 2010, o rok později získal na mistrovství bronzovou medaili. Dlouhá léta hrál v NHL, především za tým Philadelphia Flyers. Během kariéry nastřádal v NHL 806 bodů, což jej v historických tabulkách řadí mezi Čechy na třetí místo za Jaromíra Jágra a Patrika Eliáše. Podle odhadu serveru HockeyZonePlus jeho hrubé výdělky během kariéry v NHL dosáhly 86 milionů dolarů.

vzali jeho zbývajících 40 milionů a zavázali ho k tomu, že na ně do svých padesáti let nesmí sáhnout. Díky takovým příběhům jsou snad dnes hráči ostražitější.

Příběhů sportovců, kteří přicházejí o peníze a nerozumně investují, je ale v médiích pořád hodně.

Existuje spousta bohatých lidí, kteří také přišli o spoustu peněz, jenže nejsou nebo ani nechtějí být mediálně známí, takže se o nich nepíše. Vždyť by to nikdo ani nečetl. Nikoho nezajímá, že někdo, o kom v životě neslyšel, přišel o nějaké peníze. Proto v médiích najdete spíš příběhy sportovců. Lidí přece zajímá pád a neúspěch někoho slavného. Neznamená to ale nutně, že jsou sportovci extra výjimeční v tom, že neumějí zacházet s penězi.

Pro profesionálního hokejistu, jako jste vy, je během kariéry sport alfou a omegou života. Když kariéra skončí, musí tam být najednou velká prázdnota, kterou je zapotřebí něčím vyplnit. Není důležité, aby měl sportovec už během kariéry rozmyšleno, čím najednou tu spoustu volného času vyplní?

Je to strašně důležité. Já jsem věděl, že se mi konec kariéry hodně blíží, že přijde do roku dvou maximálně. Proto jsem si také našel dva projekty v Česku, do kterých jsem investoval a které mi teď zabírají spoustu času. Dá se říct, že ráno vstanu a jdu do práce. Obecně platí, že je strašně důležité, jak člověk zvládne konec sportovní kariéry. Já jsem nikdy nebyl sentimentální člověk, který by seděl a litoval se, že jeho kariéra mohla trvat déle. Život po konci sportovní kariéry přece teprve začíná. Když máte štěstí, tak vám sport umožnil vydělat peníze a zajistit rodinu, ale život přece není jen o sportu. Mám děti, kterým chci být dobrým vzorem, předat jim nějaké životní zkušenosti, naučit je respektu k ostatním lidem. Někdo si možná myslí, že konec kariéry mě může mrzet, pravda je ale taková, že tak šťastný, jak jsem teď, jsem hodně dlouho nebyl. ■

Sportovci a peníze: Jak se nestat hejlem podvodníků a zajistit se na život po kariéře

– TEXT – Jan Němec – FOTO – Libor Fojtik

V polovině března definitivně zkrachovala společnost RP Invest. Její zakladatel Roman Petr, který nabízel investorům lákavé zhodnocení peněz v projektech například v oblasti nemovitostí, skončil svůj neslavný podnikatelský příběh s více než miliardovými závazky vůči stovkám poškozených. Vedle toho, že šlo o jeden z největších krachů posledních let, se případ propíral ještě z jednoho důvodu. Na seznamu poškozených figurovala řada jmen, která zná každý fanoušek českého fotbalu. Vlastně by se z nich dal sestavit skoro celý reprezentační tým. Bulvár s gustem počítal, o kolik desítek milionů přišli třeba Patrik Berger, Milan Baroš nebo Tomáš Vaclík.

Z celé kauzy tak vyšli nejhůř sportovci. Na fakt, že právě oni jsou v podobných případech nejvíc „na ráně“ a jejich neúspěch nejlépe ukojí škodolibost veřejnosti, upozornili i účastníci debaty týdeníku Ekonom, která se konala na konci března.

„Příkladů zkrachovalých investic bez možnosti návratu kapitálu se odehrálo mnohem více. Na prvních místech pak v článkách bývají slavní sportovci. Svádí to k tomu myslet si, že o financích nic nevědí. Mám ale jiný názor,“ říká Štěpán Lacina, partner společnosti Accredio zabývající se správou aktiv privátních osob. Podvodníkům nabízejícím zázračné zhodnocení investic v minulosti ovšem podle něj naletěli i mnozí úspěšní podnikatelé. Potvrzuje to ostatně i příběh RP Investu, kde se mezi podvedenými objevilo i jméno bývalého ministra financí Ivana Kočárnika. Podle Laciny jsou sportovci na předních příčkách také proto, že o jejich penězích se všeobecně ví, a tak jsou častějším cílem „supů“, kteří se kolem potenciálních obětí slétají.

Bere i vlastní rodina

Nejde přitom jen o podvodníky. Jeden z účastníků diskuse, bývalý slovenský fotbalový gólman Kamil Čontofalský, upozornil, že zájemců o sportem vydělané miliony je více, a to včetně členů rodiny nebo zdánlivě blízkých kamarádů a přátel. „Půjčoval jsem hodně peněz. Myslel jsem si, že když rodině a přátelům dopřeju, aby se měli tak dobře

jako já, budu šťastný,“ vypráví Čontofalský. Když ale penězovod kvůli konci kariéry vyschne, příjemci navyklí na bezpracný vysoký standard to obvykle nenesou dobře. „Nakonec jste za toho zlého vy,“ dodává někdejší reprezentační brankář.

Co by tedy sportovci měli dělat, aby se sami nestali tématem novinových titulků a nepřišli o vydělané peníze, z nichž by měli financovat dalších 40 nebo 50 let „civilního života“? Zásadní rada je podle účastníků diskuse nepodlehout v raném mládí, po podpisu první lukrativní smlouvy, svodům života v luxusu.

► **Sportovci jsou první na ráně. Obecně se o nich ví, kolik mají peněz, a tak se kolem nich nejčastěji slétají supi nabízející „výhodné“ investice.**

„Život se dá užít i bez toho, abyste se museli vidět na titulní straně bulváru, že jste si koupili nejnovější lambo,“ vysvětluje Čontofalský, který nedoporučuje ani vyhazování peněz za nemovitosti. „Když jste aktivní sportovec, nepotřebujete je. A po skončení kariéry zjistíte, že luxusní apartmán na horách nebo u moře stojí každý měsíc spoustu peněz. Vy už ale nemáte ten někdejší příjem,“ upozorňuje slovenská fotbalová legenda.

Někteří ze sportovců mají to štěstí, že jim i s financemi pomůže klub nebo jejich agent. To je třeba případ hokejisty Jakuba Voráčka. Agenti se kolem talentovaného hráče točili od jeho 14 let, nakonec ale podepsal smlouvu s menší agenturou Sais až v sedmnácti. „Nebyla to obrovská firma, ale měli tam s námi klienty osobní vztahy. Neřešil se jen hokej, ale i osobní problémy. Pro mě je hrozně důležité, abych člověku, který mě směřoval od začátku kariéry, věřil. Aby to nebyl jen byznys, ale i lidskost,“ tvrdí Voráček.

Poslouchat rady zkušených lidí, kterým mohou důvěřovat, nepodléhat svodům luxusu, investovat konzervativně a nezapomenout, že kariéra jednou skončí. Tyto rady zazněly na konferenci, které se zúčastnili (zprava) slovenský fotbalový gólman Kamil Čontofalský, hokejista Jakub Voráček a partner společnosti Accredio Štěpán Lacina. Debatu moderoval šéfredaktor Ekonomu Petr Kain.

Podobný přístup není samozřejmostí. Obzvláště velké agentury mají prý zájem o hráče hlavně v době, kdy se mu daří a vydělává. „Jakmile ale přijde problém, třeba zranění, hned přeběhnou k lepším hráčům a vy jste v háji,“ konstatuje hokejista. Další věc je, že na osobní vztahy v rámci společností se stovkami klientů ani není prostor.

Poněkud jinou zkušenost má Čontofalský. Když přestoupil do Ruska, trenér mu „nadiktoval“, s kterým agentem má podepsat smlouvu. „Ten mi pak řekl, máš vyjednaný kontrakt s takovým a takovým platem. Když jsem ale přišel s vedením klubu smlouvu podepsat, byla částka o polovinu nižší. Musel jsem přes překladatele asi čtyři hodiny vyjednávat lepší kontrakt,“ vypráví bývalý brankář. Dnes je podle něj situace jiná a určité základy finanční gramotnosti prý učí hráče i samotné kluby.

Trénovat a učit se finanční gramotnosti

Podle Radany Mokryckí z M3 Sports Agency je ale osvěty stále málo. „Většina hráčů, ať jsou to fotbalisté nebo hokejisté, řeší v mládí hlavně kontrakty. Otázka financí je u nich nízká na seznamu priorit. Přitom tyto znalosti by měli získávat už v době, kdy ještě nevydělávají,“ myslí si specialistka na správu financí. V minulosti se prý snažila dohodnout kurzy finanční gramotnosti pro fotbalisty přímo na Fotbalové asociaci ČR. Kvůli personálním změnám ale na ně nedošlo.

Jakou strategii by tedy měli sportovci zvolit? Stejně jako u všech investic platí také pro miliony vydělané sportem zlaté pravidlo diverzifikace. „Vždycky je potřeba rozložit peníze mezi více kupiček. Doporučuju klientům mít většinu majetku v konzervativních investicích. Se zbytkem peněz si pak mohou hrát,“ popisuje Lacina.

Brankář Čontofalský pak za vůbec nejlepší investici považuje peníze vložené do vlastního zdraví a vzdělání. Fotbalisté prý nemají řešit, že se jim ostatní spoluhráči budou smát kvůli studiu. „Ano, když někdo čte knížku, místo aby hrál na PlayStationu, tak vyčnívá. Například bývalý reprezentační gólman Petr Čech na sobě tvrdě pracoval a nebyl tím v kabině úplně populární, dnes mu ale většina jeho bývalých spoluhráčů závidí,“ vysvětluje Čontofalský.

Klíčové pak je připravovat se s postupujícím věkem také na konec kariéry, kdy pravidelný přísun peněz ustane. Dobré je podle Voráčka přizpůsobit cash flow. „Nejlepší je nemít po konci kariéry pravidelné závazky – tedy třeba každý měsíc nemuset platit splátky na auto nebo hypoteční úvěr,“ doporučuje Voráček. ■

Partneři:

ACCREDITO

